

Bezinning 141: De talenten¹ (2)

Matteüs 25, 14-30 = 33° zondag van het A-jaar

Het Woord

[Jezus zei:] ‘Of het zal zijn als met een man die op reis ging, zijn dienaren bij zich riep en het geld dat hij bezat aan hen in beheer gaf. Aan de een gaf hij vijf talent, aan een ander twee, en aan nog een ander één, ieder naar wat hij aankon. Toen vertrok hij. Meteen ging de man die vijf talent ontvangen had op weg om er handel mee te drijven, en zo verdiende hij er vijf talent bij. Op dezelfde wijze verdiende de man die er twee had gekregen er twee bij. Degene die één talent ontvangen had, besloot het geld van zijn heer te verstoppen: hij begroef het.

Na lange tijd keerde de heer van die dienaren terug en vroeg hun rekenschap. Degene die vijf talent ontvangen had, kwam naar hem toe en overhandigde hem nog vijf talent erbij met de woorden: “Heer, u hebt mij vijf talent in beheer gegeven, alstublieft, ik heb er vijf talent bij verdiend.” Zijn heer zei tegen hem: “Voortreffelijk, je bent een goede en betrouwbare dienaar. Omdat je betrouwbaar bent gebleken in het beheer van een klein bedrag, zal ik je over veel meer aanstellen. Wees welkom bij het feestmaal van je heer.” Ook degene die twee talent ontvangen had, kwam naar hem toe en zei: “Heer, u hebt mij twee talent in beheer gegeven, alstublieft, ik heb er twee talent bij verdiend”. Zijn heer zei tegen hem: “Voortreffelijk, je bent een goede en betrouwbare dienaar. Omdat je betrouwbaar was in het beheer van een klein bedrag, zal ik je over veel meer aanstellen. Wees welkom bij het feestmaal van je heer.” Nu kwam ook degene die één talent ontvangen had naar hem toe, hij zei: “Heer, ik wist van u dat u streng bent, dat u maait waar u niet hebt gezaaid en oogst waar u niet hebt geplant, en uit angst besloot ik uw talent te begraven; alstublieft, hier hebt u het terug.” Zijn heer antwoordde hem: “Je bent een slechte, laffe dienaar. Je wist dus dat ik maai waar ik niet heb gezaaid en oogst waar ik niet hebt geplant? Had mijn geld dan bij de bank in bewaring gegeven, dan zou ik bij terugkomst mijn kapitaal met rente hebben terug ontvangen. Pak hem dat talent maar af en geef het aan degene die er tien heet. Want wie heeft zal nog meer krijgen, en wel in overvloed, maar wie niets heeft, hem zal zelfs wat hij heeft nog worden ontnomen. En die nutteloze dienaar, gooi die eruit, in de uiterste duisternis, waar men jammert en knarsetandt”.’

Een woord bij het Woord

In deze parabel is ‘een man’ wel heel bijzonder. Hij stelt werkelijk een onbeperkt vertrouwen in zijn drie dienaren. Hij geeft heel veel: hij geeft alles en vertrekt dus als arme op reis. Hij formuleert niet eens de doelstelling, de targets – doelstellingen op korte termijn – die moeten gehaald worden. Zelfs niet het eindresultaat op lange termijn. Ook niet dat ze moeten werken met het hun toevertrouwd kapitaal. En hij oefent geen controle uit: hij gaat op reis en stelt geen opzichter of inspecteur aan.

¹ Ook de bezinningen 64 en 142 gaan over deze parabel. Deze bezinning kwam tot stand vanuit de lectio divinagroep van de Scholengemeenschap Sint-Rembert te Torhout. Met dank aan de zeven deelnemers die hierover samen kwamen op 8 en 19 november 2012 samen kwamen.

De eerste twee dienaren spreken over vijf en twee talenten die ze ‘gewonnen’ hebben. Ze hebben zich hun talenten toegeëigend en zijn ermee gaan werken. Als mens mogen, neen, móeten we ons onze positieve kwaliteiten, in het bijzonder onze centrale ‘talenten’, toe-eigenen. Het is onze roeping, de bestemming van ons leven, Gods droom met ons. De derde dienaar zegt aan de heer: ‘Uw talent’ en ‘het *uwe*.’ Hij heeft het talent nooit beschouwd als iets van zichzelf. Hij leeft met een kloof tussen zichzelf en zijn (centrale) waardevolle mogelijkheden. Mede daardoor ontwikkelt hij ze niet. Hij begraaft ze en mist zo zijn kernroeping. Als er een leraar in mij zit, moet ik leraar worden, dat ontwikkelen, er blijven in groeien en ‘te gelde’ maken in het voordeel van kinderen, jongeren en volwassenen.

In deze parabel spelen twee godsbeelden door elkaar: de milde God die mensen absoluut en zelfs roekeloos vertrouwt (heel zijn bezit uitdelen zonder een opdracht erbij, geen controle, felicitaties, laten delen in zijn vreugde...) en de straffende God die je vreest. Wie het eerste godsbeeld hanteert groeit en bloeit en draagt rijke vruchten. Wie bewust of onbewust van het tweede godsbeeld vertrekt, stagneert en wordt weggesnoeid.

Het Woord in mijn leven

Was is mijn kerntalent? Beschouw ik dat als door Iemand anders geven en dus van mijn kant als een groot cadeau gekregen? Heb ik dat als ‘mijn’ talent toegeëigend? Blijf ik op lange termijn groeien? Wat is in mijn leven de verhouding tussen de liefdevolle, barmhartige, milde God en de God die zijn harde eisen stelt? Welk talent heb ik nog niet of maar weinig ontwikkeld?

Bidden met het Woord

Heer onze God,
Gij hebt ons bestemd voor uw vreugde,
die we eenmaal mogen genieten in uw hemel.
Dank voor elke mens
en de waardevolle talenten in iedereen.
Wat een menselijk kapitaal op aarde!
Geef ons de kracht om te groeien,
om onze kwaliteiten te ontwikkelen
en ten dienste te stellen
van anderen en uw Rijk.
Zo zullen we zelf gegeven zijn
in het spoor van Jezus Christus,
die veel, ja alles gaf: zijn leven. Amen.

© Eric Haelvoet 2012